

C. R. Jakobson kui koolikirjanik

C.R. Jakobson hindas kõrgelt väärtkirjandust: „Mis on leib meie ihule, seda on hea raamat meie vaimule.”

Jakobson oli õppinud koolmeister, kes töötas õpetajana Tormas (1859-1862), Jamburgis (1862 - 1864) ja Peterburis (1864 - 1870) eragümnaasiumis ning aadliperekondades koduõpetajana.

Vedas 19.saj teisel poolel rahvuslikku liikumist koos Johann Köleri, Johann Voldemar Jannseni ja Jakob Hurdaga

Kooliraamatuid ilmus Jakobsoni sulest kümme. Õpikuid illustreeris Jakobsoni noorem vend Eduard Magnus oma algupäraste puulõigetega.

Õpikutes juurutati uut kirjaviisi, arendati õpilaste teadmisi ja rahvuslikku meelsust.

Mis õpikuid C. R. Jakobson koostas ja kirjutas? Paku!

Saksa keel

Aabits

Kirjandus

Inglise keel

Vene keel

Matemaatik

Prantsuse keel

Põllupidamise ja loomade
kasvatamise juhendid

Muusika

Keemia

Feograafia

Füüsika

Astronoomia

Eesti keel

Mis õpikuid C. R. Jakobson koostas ja kirjutas?

Saksa keel

Aabits

Kirjandus

Inglise keel

Vene keel

Matemaatik

Prantsuse keel

Põllupidamise ja loomade
kasvatamise juhendid

Muusika

Keemia

Geograafia

Füüsika

Astronoomia

Eesti keel

Viljandimaa koolmeistrite konverentsil 21-22. juunil 1866 nenditi kooliõpikute viletsat olukorda.

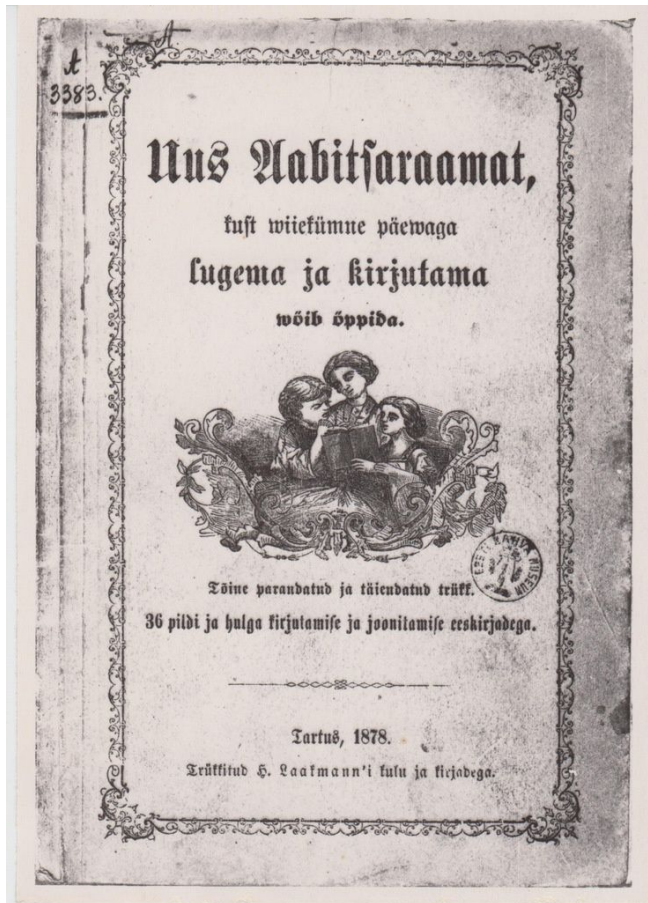
Paluti koostajaks J.V. Jannsenit, aga Postipapa soovitas C.R. Jakobsoni, kel oli esimese eestikeelse lugemisraamatu käsikiri valmis juba 1865. a suvel.

Peterburis töötav **C.R. Jakobson** koostas aabitsa, millega viis lugema õppimise häälikumeetodile, mis kergendas tunduvalt õppimist.

Lugemiku keelelised toimetajad olid **Johann Voldemar Jannsen** ja **Jakob Hurt**.

„Uus aabitsaraamat, kust 50 päevaga lugema ja kirjutama võib õppida“

1867. aastal ilmus esimest korda Carl Robert Jakobsoni populaarne kooli lugemisraamat.

Uus Aabitsaraamat,

kuus viiekümne päädwaga

lugema ja kirjutama

wõib õppida.

Kolmas parandatud ja täiendatud trükk.

36 pilbi ja hulga kirjutamise ja joonitamise eeskirjadega.

Kirja pannud

H. Laakmanni.
Trükk. ningit. 1916 G. H. Jakobson.

Tartus, 1880.

Trükitud H. Laakmann'i tulu ja kirjadega.

Esimesel aastal müüdi 10-tuhandelisest tiraažist 200 aabitsat, aga 1879. aastaks oli vaja uut trükki.

Metoodiliselt ja sisult oli see hea lugemik, millest ilmus aastakümnete jooksul 15 kordustrükki, ka veel pärast Jakobsoni surma.

On teada, et veel 20. sajandi algul loeti mõnes vallakoolis Jakobsoni lugemikest lugusid.

Weikene
Geograafia

e h t

Maade teaduse käsiraamat.

~~~~~  
Kolmes raamatus.  
~~~~~

Alama koolide kohta kirja pannud

C. N. Jakobson.

(33 pildiga.)

Ühine täiendatud trükk.

Tartu, 1875.

G. Laakmanni kirjade ja kuluga trükitud.

1868. aasta talvel valmis „Väikese geograafia“ käsikiri. 26.-27. juunil 1868.a. tutvustas Jakobson uut geograafiaõpikut Viljandimaa koolmeistrite konverentsil.

Helmed.

Kooli Lugesise raamat
tütarlastele.

Kirja pannud

C. H. Jakobson.

Esimene jagu.

24 pildiga.

Lariis.

Trükitud A. Mäe kirjastuses Tartus ja kirjabega.

1880.

Tütarlastele koostas Jakobson lugemiku „Helmed“, mis ilmus 1880. aastal.

Seal oli palju Jakobsoni oma jutte, lugusid Jakob Pärnalt. Luulet esindasid Koidula, Kreutzwald, Veske, Reinvald, Malm.

Saksakeele
õppimise raamat koolidele.

Deutsches
Sprachbuch für den Schulgebrauch.

Kirja pannud

C. N. Jakobson.

Esimene jagu.

Tartus, 1878.

C. Mattieseni fuluga trükitud.

Jakobson oli Peterburi ülikoolis sooritanud 1865.a. gümnaasiumi ülemõpetaja eksami saksa keele ja kirjanduse alal.

1878.a. ilmus temalt „Saksa keele õppimise raamat koolidele“, millest ilmus kolm trükki.

Esimeseks üldlaulupeoks (1869) ilmus Jakobsonilt koorilaulude kogumik „Vanemuise kandle hääled”.

Koolidele koostas kirjamees nootidega „Rõõmsa laulja” (1872), kus oli 22 laulu, sealhulgas üks meloodia W.A. Mozartilt ja üks F. Mendelsohnilt.

Kelle koolitamiseks
C.R. Jakobson veel
õppematerjale
kirjutas?

Snidas
põllumees rikkaks saab.

Kafo foneet.
Pärnu Eesti Põllumeeste Seltsis pidanud

C. R. Jakobson,
kirj. valm.

Tartus 1874.
Trükitud G. Raamanni tulja ja kirjadega.

Snid,
Nende kasulik kasvatamine
ja nuumamine.

Rõne,
Pärnu Eesti Põllumeeste Seltsis pidanud
C. R. Jakobson.

Tartus 1876.
Trükitud G. Raamanni tulja ja kirjadega.

Edasi.

Pärnu Eesti Põllumeeste Seltsis milles aastapääd
ja
mis leal tehtud ja mõnu peetud.

Wälja andis

C. R. Jakobson,

kirj. valm.

Wäljaandis

Trükitud G. Raamanni tulja.

1876.

Karjad ja nende saagid

meie põllumeeste
Wäljaole kullifala toomad.

Kafo foneet.

Pärnu Eesti Põllumeeste Seltsis pidanud

C. R. Jakobson,
kirj. valm.

Tartus 1876.

Trükitud G. Raamanni tulja ja kirjadega.

Eesti hobused,

nende wäljalik kasvatamine ja nuumamine rikkamaks.

Rõne,

Wäljaandis Eesti Põllumeeste Seltsis

pidanud

C. R. Jakobson,
kirj. valm.

Wäljaandis

Trükitud G. Raamanni tulja ja kirjadega.

1876.

Kes tahab, see mõistab.

Kafo foneet.

Pärnu Eesti Põllumeeste Seltsis

pidanud

C. R. Jakobson,
kirj. valm.

Wäljaandis

Trükitud G. Raamanni tulja.

1876.

ära

Rõne

Pärnu meesõnna Eesti Põllumeeste Seltsis

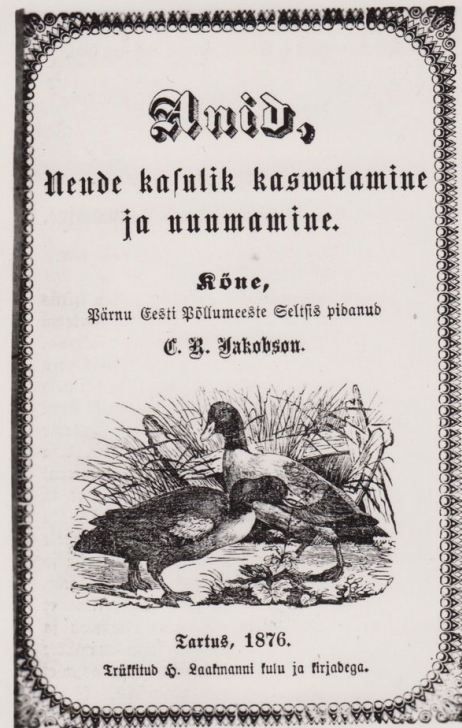
pidanud

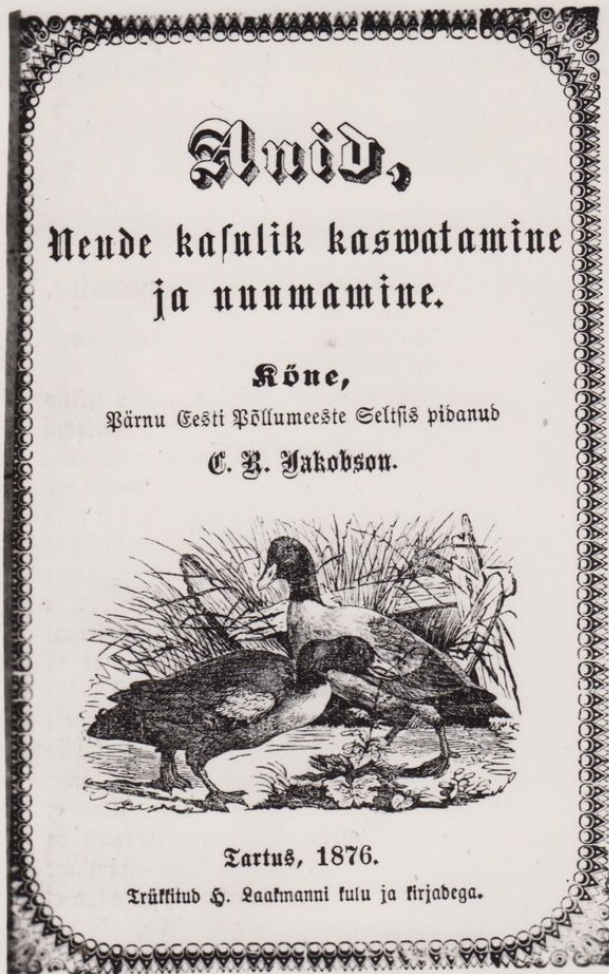
C. R. Jakobson,
kirj. valm.

Wäljaandis

Trükitud G. Raamanni tulja.

1876.

Ajakirjanik, visionäär, poliitik, õpetaja, põllumees või koguni iduettevõtja?
Tema tegemistele aastate tagant vaatlejale ka heas mõttes veidi hull mees.